

Erősítésünk érkezett

Nem merném állítani, hogy közéletünk nagyon veszélyes, sok kárt okozó jelensége, a rágalmas, az intrika, illetve ennek „változata” — pestiesen: a fúrás kizárólag az ellenforradalom, 1956 októberének-novemberének mérgező gyümölcse. Ezzel a tünnettől jóval előbb, felszabadulásunk első néhány esztendeiben találkoztunk már. Akkor a népi hatalom megszervezése idején, kemény, nyílt politikai harcokban még nem érződött hatása annyira. A fordulat éve után — akarva, nem akarva — azonban már észre kellett vennünk.

A pártba időközben sok olyan elem sodródott be, amely jó szimattal felfedezte, hogy az új népi hatalom egyben személyi érvényesülést is jelenthet és előszedte az előző kornak töltés-polgári világában szinte művészetté nemesedett módszereit. Államigazgatásunk, gazdasági-kulturális életünk alapozásánál sem voltunk elég gondosak (semmitfele történelmi tapasztalatunk nem volt, a Szovjetunióban viszonylag más körülmények között történt annak idején a proletárállam életének kialakítása), s hagytuk, hogy az ellenséges osztály képviselői, kiszolgálói észrevétel nélkül „bele-nyúljanak” új életünkbe. Nem vettük észre, hogy a lihegés, a nagy frázisok pufogtatása, az ütemes tapsok beindítása, a tömjénfüstölők meg-meglengetése csak arra jó, hogy leplezzék azt, hogy itt-ott különös zaj hallható: surrogatnak a mérgezett nyílak, hegyükön ott a benyálazás, lejáratás, a durva rágalom sokszor halálos mérge. Nem vettük észre, hogy a surrogás után itt is, ott is, kidől valaki sorainkból: rendszerint olyan ember, aki jellemével, tehetségével, makulátlan szándékaival csak nyereséget jelent a közélet számára, aki szívvel-lélekkel a szocializmusért fáradozott.

Politikai cikk-cakkjaink, egy-egy rosszul értelmezett jelszó szinte objektív feltételeket teremtettenek a „munkamódszerek” gyakorlására, az ellenséges, romboló ösztönök kiélésére.

Azután jött 1956. október-novembere. Míg az utcán dühöngött a fehérterror, „benn” a közéletben — pártszervezetekben, gazdasági és kulturális intézményekben — sokakról lehullott a képmutatás álarcja, s ezek a „mérgezett nyilasok” bunkót ragadtak, hogy össze-törjenek mindent, ami a népi demokrácia jegyeit viseli magán és most már a „szent forradalom” nevében csinálták azt, amit eddig a legkülönbözőbb, legváltozatosabb módon álcáztak: a becületesség, puritán, elvű emberek megsemmisítését, tudván-tudva, hogy ilyen emberek létezése és tevékenysége előfeltétele a szocialista berendezkedés megvalósításának és fenntartásának.

Egy hatalmasabb bunkó — a proletárhatalom fegyvere, amelyet a nemzetközi szolidaritás ereje is segített emelni — csakhamar észretérítette ezeket az álarcot vesztett embereket, akik mind a tíz ujjukat beszipva igyekeztek eltűnni abban a nagy mozgásban, amely most már a politikai-gazdasági konszolidálást szolgálta.

Igy érkeztek el 1957. elejéhez, amikor a korábbi események politikai tisztázását, felfelfedését sokan ismét a rágalmazás, az intrika, a befekettítés immár „hagyományos” módszereivel akarták megakadályozni. Viszonylag rövid idő, csak néhány hét volt az ellenforradalom nyílt

korszaka Magyarországon, de olyan zűrzavart, bonyolult helyzetet hozott létre, hogy szinte emberfeletti politikai érzéket, tájékozódást, ismertet kíván a történetek tisztázása, az eseményekben érintett emberek magatartásának értékelése. Egészen természetesen, hogy belülről és kívülről egyaránt első számú fegyverként alkalmazták a régi világ hívei újra a mérgezett nyílakat és eleve igyekeznek megakadályozni soraink rendeződését, azzal, hogy módszeresen „lőnek ki”, vagy ha így jobban tetszik, fűrnak ki embereket a szocializmus derékhadából.

Az elmúlt hónapokban politikai síkon már több-kevesebb sikerrel vettük fel a harcot a közéleti erkölcs rákfenéje ellen. Most azonban erősítésünk érkezett. Szénási Géza, a Népköztársaság legfőbb ügyésze az országgyűlés színe előtt jelentette be, hogy az alaptalan vádaskodások, feljelentések megszüntetésére erőteljes intézkedéseket foganatosítanak, mivel ez a módszer sokszor károsan veszi igénybe a rendőrségi, igazságügyi szerveket. Szándékosan vakvágyára vezet ezeket, hogy így az igaz bírók esetleg menekülhessen. Minden olyan ügyben, ahol a terhelt ártatlansága bebizonyosodik, az ügyészség köteles a rosszhiszemű feljelentővel, tanúval szemben eljárást indíttatni.

Ez azonban csak adminisztratív segítség, tehát felfüggesztés. Nagyobb eredményt érhet el, ha ugyancsak ezen az országgyűlésen létrehozott társadalmi szervezet: a népi ellenőrzés most már rendszeresen, „haditerv” alapján kezdi el munkáját a káros jelenségek ellen. Münich Ferenc, a Minisztertanács első elnökhelyettese mutatott rá a parlamenti vitában, hogy a népi ellenőrzési bizottságok az egész dolgozó társadalom részvételével és támogatásával vegyék fel a harcot ne csak a jogászlág körülrható, közönséges bűncselekmények, hanem a „csak” politikailag értékelhető kártevés ellen is.

Az ellenséges szándék elindította morális süllyedést — amelyről Münich Ferenc is beszélt —, közéletünkben már jóval az ellenforradalom nyílt megjelenése előtt indult meg, de földcsuszamlásszerű robaja csak 1956 októberére, illetve a konszolidálódás megindulásakor hallatszott — és porfelhője még most is köhög, krákgat bennünket, gátolja tudónkat, hogy tiszta, friss levegőt szívjon.

A karrierizmus, a tülekedés, illetve az azt kísérő rágalmazás, intrika, a fúrás-faragás, benyálazás, lejáratás, befekettítés, politikai és erkölcsi hitelrontás és nem tudom még hogyan érzékelhető ellenséges tevékenység elleni küzdelem nemcsak a párt, a kommunista ügye. Most a fen-tiek szerint, a népi ellenőrzés megvalósításával, igen széles körű társadalmi bázist kapott.

Az ellenséges tevékenység elleni harc sohasem volt könnyű, és sohasem hozott tetszetősen, gyorsan, frissen eredményt. Az ilyen nagy „hagyományokkal” rendelkező, körmönfont módszerek ellenszerének megtalálása és keresztülvitele kétszeresen nehéz.

A becületesség emberek ellenében ellenére bizakodással néznek a népi ellenőrzés ilyen tevékenysége elé. Mert — most az egyszer, és kivételesen — élesen „hagyomány”-ellenesek.

Németh Lajos

Új nyereménytárgyak a lottó-sorsoláson

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság január 3-án rendezte a decemberi tárgynyeremény-sorsolást. Ezen sok értékes tárgy talált majd gazdára. Ezúttal egy kétszobás hallos összkomfortos, és egy egyszobás garzon öröklakás, valamint a Wartburg-gépkocsi lesznek a főnyeremények.

Kilencmillió forintot fordított lakásjavításra 1957-ben az Ingatlankezelő Vállalat Szegeden

Nem bosszantani akarom a kedves olvasót, ilyen céllal nem veszem kezembe a tollam. Csúfán, mint illelkor — év végén, az új év kezdetén — szokásos, egy év munkáiáról szeretnék beszámolni. Szeretném bizonyítani, hogy a legszidottabb szegedi vállalat sem ült tétlenül 1957-ben. Már el is árultam magam. Mindenki tudja, hogy Szeged egyik „legzadagabb vállalatáról” lesz szó.

Valóban a legzadagabb. 1542 házat vall magának a Szegedi Ingatlankezelő Vállalat. És milyenek ezek a házak? A háztulajdonosok az elmúlt 20, 30 évben alig gondoltak bérházaikra. A háború bizonytalanná tette létüket, csak a mával törődtek. Lakbér volt a fontos. Mit számított, hogy rossz a tető, omlik le a vakolat. Így aztán 1952-ben „szép kis örökséget” vett át a KIK. Rossz, egészségtelen bérházakat. Még a Belváros bérháza is tatarozásra vártak. 1542 ház — 12 206 lakás — 1722 üzlethelyiség, raktár, stb. Mennyi gond, mennyi baj!

Mennyi az átlag lakbér?

És ha már a számoknál tartunk, nézzük meg, mennyi pénz szed be ez a „tökés vállalat” bérletiőről? 4034 lakás havi bére 30 forinton alul van. Ez bizony nem sok. Így az átlagbérek is igen szolidan alakulnak. Egy lakás havi átlagbére 56,44 forint. Hasonlítunk csak egy kicsit a sokat emlegetett Nyuzattal. Aki nem hisz a hivatalos statisztikának, olvassa el a díszidősek leveleit. Szakmunkások a fizetésük 50 százalékát lakásra költik. Hol itt az arány? Hát ez az a mesés Nyugat?!...

De térjünk vissza az év végi mérleghöz. Először egy számot: Ez évben 9 millió forintot fordított a vállalat, a tanács, lakások karbantartására, felújítására. Hogyan használták fel ezt az összeget? 1957-ben 17 elhanyagolt „bagolyvár” szőlült meg. Jól emlekeznek még a környék lakói a Kossuth Lajos sugárút 101. a Zoltán utca 8. a Juhász Gyula utca 4. a Felszabadulás utca 30. az Ösz utca 29. a Tündér utca 3. a Damjanich utca 23. a Hunyadi tér 17 és a többi 17 ház külsejére. Félteve festi épségüket, messze kikerülték ezeket a házakat a járókelők. Belülről sem volt külön. A tizenhét ház felújítása három és fél millió forintba került.

A megmaradt öt és fél milliót is jól használták fel. 650 lakást, 96 mosókonyhát, 151 fűtőkamrákat hoztak rendbe. 24 mosókonyhát, 99 fűtőkamrát építettek. Na, ne szidiák a vállalatot, 9 millió, az kilenc millió. De várjunk még, nem ért véget a felsorolás. 5700 méter tetőcsatornát (tudják, ismerik a vállalat vezetői, dolgozói, hogy a Kiss Imrét, a Nagy Lajosék lakásuk felett is toszs a csatorna, jövőre 10 ezer méter csatorna építését terveztek. (háromszáznegyvenhárom négyzetméter tetőfedés, 11 500 négyzetméter szigetelő vakolási munkát végeztek el). 1957-ben 3500 négyzetméter hideg (beton) és 1700 négyzetméter meleg padozatot raktak le. Ezen kívül megszámlálhatatlan csőrepedést javítottak ki. 504 épület aiját, ablakát javították meg. 194 új aijt és 72 ablakot helyeztek el.

Akik becsületesen dolgoztak

A vállalat fennállása óta ez évben végzett legtöbb munkát. A tanács is megtett mindent, hogy a tervezett 9 milliót ne esonkítsák meg. Fortuna aszszony is kedvezett. Az idegen vállalatok teljesítették kötele-ségüket. A vállalat munkásai becsületesen, minőségi munkával igye-keztek az Ingatlankezelő Vállalat rossz hírnevét ellenkező elő-jellel elfordítani. Ujvári József, a Révész- és a Bálint kőműves-brigád, Szentesi Ferenc bádogos,

Abrahám István vízvezeték-szerelő — KISS-titkár —, Gombkötő György lif-szerelő, Kiss Lajos asztalos jó munkáját nemcsak a vállalat szakemberei, hanem a rendbe hozott lakások b. 16. is elismerik és ez nem kis dolog!

A vállalat „fájdalma”

A vállalat fájdalmairól is szólnunk, — nemcsak a bérleket szorítja a cipő! — Kevés a munkáslétszám. 115 emberre vár az 1542 ház minden gondja, baja. Jármi is kellene. Igaz, két gépkocsijuk van, de az egyik használhatatlan. A vállalat szeretné,

ha az újévben állványanyagjait felújítanák. Ha kívánságuk teljesülne, még többet tehetnének.

De ne szidjuk az Ingatlankezelő Vállalatot. Megtett mindent, amit tehetett, s jövőre még többet tesz — erre a költségvetés, a tízmillió forint a biztosíték. Aki tétlen, mihaszna vállalatnak tartja még ezeketán is az Ingatlankezelő Vállalatot, az olvassa el még egyszer a cikkben felsorakoztatott munkákat. Kénytelen lesz velünk együtt megállapítani, nem ül tétlenül, csinált azért valamit ez az „átkozott” KIK.

(horváthné)

Január 7-én tart előadást Szegeden az egészségügyi miniszter

Dr. Doleschall Frigyes, egészségügyi miniszter korábban jelzett szegedi előadása váratlanul közbejött külföldi útja miatt maradt el későbbi időpontra. Előadását, amely az Orvosegészségügyi Szakszervezet előadásorozatának első része lesz, január 7-én, kedden délelőtt 11 órai kezdettel tartja meg a Borklinika na-termében. Ezuttal a népi demokráciánkban betöltött szerepéről, hávtásáról beszél a szegedi orvosok és más egészségügyi dolgozók számára, de egyéb érdeklődőket is szívesen látnak.

TÖRVÉNYEREJŰ RENDELET

a tsz-tagok öregségi, rokkantsági nyugdíjáról

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak öregségi, kölcsönös nyugdíjbiztosítására vonatkozó törvényerejű rendeletről a Magyar Távirati Iroda az alábbi felvilágosítást kapta:

A törvényerejű rendelet alapján

a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai öregségi, illetőleg rokkantsági nyugdíjra, hátramaradt hozzátartozóik öregségi nyugdíjra, haláleseti segélyre, árvaellátásra, illetőleg szülői nyugdíjra jogosultak.

Öregségi nyugdíjra az a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag jogosult, aki az öregségi korhatárt — férfiaknál a betöltött 65, nőknél a betöltött 60. életévet — elérte, legalább húsz nyugdíjévvél rendelkezik, és az ennek megfelelő járulékot befizette.

Nyugdíjévének számít minden olyan napári év, amelyben a mezőgazdasági szövetkezeti tag a minisztertanács által meghatározott számú munkaegységet teljesítette.

A törvényerejű rendelet a húsz éves feltételtől két eltérést engedélyez. Lehetőséget ad arra, hogy tíz nyugdíj-év alapján is kapjon valaki öregségi nyugdíjat, ha a törvényerejű rendelet hatálybalépésének időpontjában valamelyik mezőgazdasági termelőszövetkezet tagja, vagy 1960. év december hó 31. napjág valamely mezőgazdasági termelőszövetkezetbe tagként belép.

Öregségi nyugdíjat lehet megállapítani annak, aki 1953. év január hó 1. napja előtt lépett be a mezőgazdasági termelőszövetkezetbe és 1957. december 31. napjág legalább öt éven át mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag, a mozgalom útörője volt.

Mindkét eltérő esetben az alapfeltétel, hogy a korhatárt a kérelmező elérje.

Az öregségi nyugdíjjal egyidőben intézkedik a törvényerejű rendelet a rokkantsági nyugdíjakra vonatkozóan is. Ha 65. illetve 60. életévet be nem töltött mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag megrokkant és a törvényerejű rendeletben megkövetelt szükséges nyugdíj-évekkel rendelkezik, részére rokkantsági nyugdíjat kell megállapítani.

A rokkantsági nyugdíj megállapításához szükséges nyugdíjévek a kérelmező életéveitől függnek. Huszonkét életévig a szükséges nyugdíj három év, míg ötvenhat életéven felül tizennyolc év.

A közbeeső korosztályok szükséges nyugdíjéveit a törvényerejű rendelet ugyan-csak meghatározza.

A törvényerejű rendelet értelmében az öregségi, vagy rokkantsági nyugdíjat élvező mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag elhalálozása esetén, özvegyét és kiskorú árvaát, valamint vele egy háztartásban élő és általa eltartott szülőit, özvegyi nyugdíj, árvaellátás, illet-

ve szülői nyugdíj illeti meg, ha az egyéb feltételeknek — szükséges életkor, munka-képthelesség megfelelő száza-léka, kiskorú gyermekek száma — megfelelnek.

A rendelet szerint a nyugdíj-évek összegét a mező-

gazdasági termelőszövetkezetek tagjai által befizetett nyugdíjjárulakokból kell fedezni. A kormány azonban tisztában van azzal, hogy az itt felmerülő költségek fedezéséhez átmenetileg az államnak is hozzá kell járul-

Musza Dzsahil:

Magános tűz

Az Európa Könyvkiadó ízléses kötetben most jelentette meg a hitleri fasizták elleni harcban mártírhaltalt halt nagy tatár költő, Musza Dzsahil válogatott verseit. A versek nagy része a költő Moabit börtönbéli halála után, egy belga partizán közvetítésével jutott nyilvánosságra, s a szovjet kormány az elmúlt évben — halála után — Lenin-díjjal tüntette ki. A kötet verseinek jelentős részét a Délmagyarország hasábjairól is ismert szegedi költő, Gurszky István fordította. Ízelítőül egy vers a szép kötetből:

Ne hidd!

Egyszer tán
majd azt süttogják néked;
„Eljártad
és kétségbe esett...”
Ne hidd, kedves!
Igy nem beszélhet,
Ki ismert engem
és szeretett.
Ne csillanjon
könny szememben,
Ne hagyja el karodat
erdő,
Hogy megállhatok-e,
ki esküt tettem
Ezredünk szent zászlaja előtt?
Ha mondanák:
„Eladta hazáját,
Az ellenség
oldalára állt”,
Ne hidd, kedves!
Ily szavakra szájadt
Nem nyíthatja
igazi
barát.
Szülőföldemért,
kedvesem, érted
Jártam tűzben, vak aknák felett.
Mi maradna
számomra az élet,
Ha eladnám azt,
kit szeretek?
Ha mondanák:
„Musza meghalt, német
Gyilkosok golyója járta át”.
Ne hidd, kedves!
Rólam nem beszélhet
Igy soha
egy igazi barát.
Nem halok meg —
lelkem sok-sok dallal
Örök fátylaként magasba száll.
Ha elesek, bátran,
diadallal,
Talán ez —
halál?
(1943 november 20.)
Gurszky István fordítása